

OPORTUNITĂȚILE CONFORMITĂȚII EDIȚIILOR DE CARTE DIDACTICE PENTRU COPII CU CERINȚELE STANDARDELOR INTERNAȚIONALE ȘI EUROPENE

Viorica CAZAC, Alexandra OSOBA, Natalia ONICI

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: *Una din cele mai abordate aspecte legate de manualele școlare este cel ce ține de asigurarea conformității greutății lor cu recomandările medicilor în acest sens prin prisma cerințelor stipulate în standardele internaționale și europene. Goana pedagogilor după modelarea și aplicarea a noi modele și strategii de învățare în tendința de diversificare și acumularea a unui volum cât mai mare de informații are din păcate și unele repercusiuni negative. Pe lângă marcarea reducerii interesului copiilor de a învăța se remarcă și impactul poverii școlarizării asupra sănătății copiilor. Evitarea acestei neconformități trebuie asigurată în colaborare cu editorii și poligrafiștii versați în materialele și tehnologiile de materializare a edițiilor didactice.*

Cuvinte cheie: *manuale școlare, standarte internaționale, standarte europene, ediții didactice, edituri.*

Introducere

Edițiile didactice reprezintă produsele editoriale cărora le sunt impuse exigențe stricte pentru că, nerespectarea acestora atrage după sine consecințe imediate. Oportunitatea acestui studiu derivă în mod prioritar din interesul pentru asigurarea sănătății copiilor, în goana pedagogiei de a aplica noi modele și strategii pedagogice ce implică o multitudine de manuale, produse de papetărie și rechizite ce în ansamblu depășesc cu mult recomandarea standardelor internaționale și europene de încadrare în 10% din greutatea copilului.

1. Repere în asigurarea conformității edițiilor didactice conform cerințelor standardele internaționale, europene și naționale

Cele mai importante criterii igienice ce servesc drept repere în asigurarea conformității edițiilor didactice conform cerințelor standardelor internaționale, europene și naționale vizează:

- greutatea edițiilor didactice în conformitatea cu masa corporală a copilului;
- formatul edițiilor didactice;
- formatul paginii de zaț;
- mărimea câmpurilor: superior, inferior și laterale;
- modalitatea de finisare a legării și copertării;
- delimitarea cromatică a fondalurilor, titlurilor;
- familia de caractere;
- numărul de semne;
- corpul caracterelor, *pt*;
- numărul de tipuri de caractere;
- mărimea interliniatului;
- machetarea pe coloane;
- rezoluția imaginilor, etc.

Fiecare din criteriile specificate prezintă un subiect de studiu aparte, dar pentru că implicațiile greutății edițiilor de carte aparte și în ansamblu cu toate componentele ce determină cotidianul unui școlar sunt foarte periculoase pentru sănătate studiul în continuare se va axa pe analiza conformității greutății manualelor din țară cu cerințele sanogenetice impuse.

2. Repercusiuni a supradimensionării greutății ”instrumentarului” școlar asupra sănătății copiilor

”Instrumentarul” școlar include în sine nu doar edițiile didactice-manualele ci și produsele de papetărie rechizitele de birou precum și ghiozdanul. Preocupările și neliniștea părinților vis-a-vis de greutatea supraponderată a ghiozdanelor copiilor pare să nu prea deranjeze mult pe toți participanții implicați direct sau indirect în acest proces.

Sursele medicale de specialitate indică asupra faptului că [4] la vârsta de 7 ani sunt formate toate curbările coloanei vertebrale, însă nu toate curbările sunt fixate și pot dispărea dacă musculatura este relaxată. La 7 ani sunt bine pronunțate curbările cervicală și toracică, iar fixarea curburii lombare are loc la 12-14 ani. Iar greutatea excesivă exercitată pe coloana vertebrală (figura 1) poate influența corectitudinea fixării curburii lombare.

Poziția incorectă a școlarului în bancă, ținând un umăr mai ridicat și altul mai aplecat spre mână cu care scrie, poate duce la apariția unei devieri laterale a coloanei vertebrale, denumită scolioză (fig. 2). Această deformare poate să apară și la persoanele care duc greutăți într-o mână (ex. la școlarii mici). Corect este să se schimbe alternativ greutatea dintr-o mână în cealaltă, iar în cazul elevilor să poarte ghiozdanul pe spate.

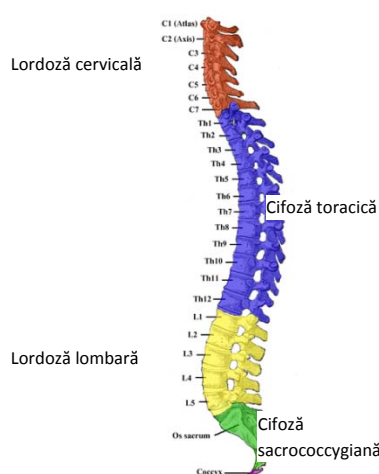

Figura 1. Aspectul coloanei vertebrale

Figura 2. Reprezentare imagistică a scoliozei

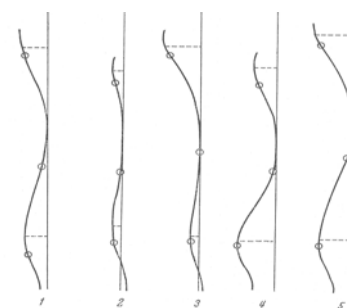

Figura 3. Tipuri de ținute: 1-normală, 2-redresată, 3-gârbovită, 4-lordotică, 5-cifotică.

Pentru că implicațiile greutăților suportate de copii zilnic influențează aparatul locomotor și respectiv formarea ținutei lor aceasta poate prezenta abateri de la ținuta normală (figura 3) condiționată de deplasarea și localizarea centrului de greutate, și menținerii echilibrului [1-5].

3. Analiza conformității greutății edițiilor didactice cu cerințele impuse

În vederea evaluării conformității greutății edițiilor didactice ca elemente considerate cu cea mai mare pondere studiul a fost direcționat pe următoarele direcții:

- delimitarea segmentului de elevi implicați în studiu;
- analiza orarului de studii al elevilor;
- evaluarea greutății ghiozdanului conform programul unei zile de școală;
- evaluarea ponderii greutății tuturor constituentelor ghiozdanului;
- evaluarea conformității greutății manualelor cu cerințele standardelor;
- analiza corelației greutății ghiozdanului cu greutatea școlarii;
- identificarea soluțiilor alternative de asigurare a funcționalității activităților didactice și a sănătății copiilor.

Studiul s-a extins pe un eșantion de 32 elevi ai claselor primare din cadrul unei școli din orașul Chișinău: 16 elevi în clasa a I-a și 16 elevi în clasa a patra.

Analiza orarului de studii a denotat că copii de clasa a I-a au în mediu în fiecare zi nevoie de circa 3 manuale, iar cei din clasa a IV-a de 4 manuale.

Rezultatele evaluărilor sunt prezentate în tabelul 1.

Tabelul 1. Evaluarea greutateii elevilor clasei I-a și a instrumentarului școlar

Nr. de ord.	Vârsta elevilor, ani	Greutatea corpului, kg	Greutatea reală a ghiozdanului, kg		Greutatea manualelor, kg			Greutatea admisibilă a ghiozdanului, kg
			gol	plin	Abecedar	L. română	Matemat.	
1.	6	20	1,6	3,8	0,25	0,22	0,23	2,0
2.	6	22	1,8	4,0	0,25	0,22	0,23	2,2
3.	6	19	2,0	3,9	0,25	0,22	0,23	1,9
4.	6	21	2,1	3,6	0,25	0,22	0,23	2,1
5.	7	26	1,8	3,8	0,25	0,22	0,23	2,6
6.	7	32	2,0	4,0	0,25	0,22	0,23	3,2
7.	6	22	2,0	3,2	0,25	0,22	0,23	2,2
8.	7	24	1,8	3,6	0,25	0,22	0,23	2,4
9.	6	26	1,2	2,4	0,25	0,22	0,23	2,6
10.	6	22	2,0	3,6	0,25	0,22	0,23	2,2
11.	6	20	1,8	3,2	0,25	0,22	0,23	2,0
12.	7	22	2,0	3,8	0,25	0,22	0,23	2,2
13.	6	18	1,9	3,6	0,25	0,22	0,23	1,8
14.	6	20	2,0	4,0	0,25	0,22	0,23	2,0
15.	6	28	1,8	3,4	0,25	0,22	0,23	2,8
16.	6	21	1,8	3,4	0,25	0,22	0,23	2,1

Standardele indică că un manual nu trebuie să depășească greutatea indicată după cum urmează:

- pentru clasa a I-IV-a -300gr;
- pentru clasa a V-VI-a – 400gr;
- pentru clasa a VII-VIII-a - 500gr;
- pentru clasa a IX-X-a - 600gr.

Tabelul 2. Evaluarea greutateii elevilor clasei IV-a și a instrumentarului școlar

Nr. de ord.	Vârsta elevilor, ani	Greutatea corpului, kg	Greutatea reală a ghiozdanului, kg		Greutatea manualelor, kg				Greutatea admisibilă a ghiozdanului, kg
			gol	plin	Ed. teh.	L. română	Matemat.	Engleza	
17.	10	32	1,8	3,8	0,23	0,22	0,32	0,25	3,2
18.	9	30	1,0	4,0	0,23	0,22	0,32	0,25	3,0
19.	9	28	1,4	3,9	0,23	0,22	0,32	0,25	2,8
20.	10	30	2,0	3,6	0,23	0,22	0,32	0,25	3,0
21.	9	28	1,6	3,8	0,23	0,22	0,32	0,25	2,8
22.	9	30	1,8	4,0	0,23	0,22	0,32	0,25	3,0
23.	9	32	2,0	3,2	0,23	0,22	0,32	0,25	3,2
24.	10	36	1,8	3,6	0,23	0,22	0,32	0,25	3,6
25.	9	30	1,6	3,8	0,23	0,22	0,32	0,25	3,0
26.	10	38	2,0	3,6	0,23	0,22	0,32	0,25	3,8
27.	10	32	1,8	3,8	0,23	0,22	0,32	0,25	3,2
28.	9	30	2,0	3,8	0,23	0,22	0,32	0,25	3,0
29.	9	36	1,4	3,6	0,23	0,22	0,32	0,25	3,6
30.	9	38	2,0	4,0	0,23	0,22	0,32	0,25	3,8
31.	9	34	1,2	4,0	0,23	0,22	0,32	0,25	3,4
32.	10	38	1,8	3,4	0,23	0,22	0,32	0,25	3,8

Concluzii

Analiza realizată a permis constatarea că, manualele utilizate de către copiii clasei a I-a și a IV-a nu depășesc normele prestabilite de către standarde și că excesivitatea greutății ghiozdanelor se datorează numărului mare de caiete de sarcini precum și a însăși ghiozdanului. Reieșind din cele constatate se recomandă:

- considerarea de către părinți a greutății ghiozdanului la achiziționarea acestuia;
- înlocuirea edițiilor didactice tradiționale cu cele electronice-ebook-urile;
- menținerea sub control a procesului de selectare a materialelor pentru edițiile didactice în vederea evitării supradimensionării manualelor.

Bibliografie

1. <http://www.hi-edu.ru/e-books/xbook095/01/predmetnyi.htm/> Композиция изданий: Особенности проектирования различных типов изданий
2. http://koapp.narod.ru/pay/ty/ost/ost_29_127_96.htm/ ОСТ 29.127-96. Издания книжные для детей
3. http://www.tehbez.ru/Docum/DocumShow_DocumID_568.html/ Санитарные правила и нормативы СанПиН 2.4.7.1166-022.4.7. Гигиена детей и подростков "Гигиенические требования к изданиям учебным для общего и начального профессионального образования"
4. <http://900igr.net/prezentatsii/fizkultura/Ves-rantsa/Ves-rantsa.html/> Вес ранца
5. <http://nashaucheba.ru/v130/> Учебный материал